

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра економіки та управління підприємством

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор,
член-кореспондент НАН України

Поляков М.В.
2016 р.

« 26 »

«УЗГОДЖЕНО»

Проректор з науково-педагогічної
роботи

Чернецький С.О.
2016 р.

« 26 »

**ПРОГРАМА
ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
ДЛЯ ОСІБ, ЩО ЗДОБУЛИ КВАЛІФІКАЦІЮ «БАКАЛАВР»
ЗА ІНШИМИ ГАЛУЗЯМИ ЗНАЇТЬ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ
«ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ»
(ОСВІТНЯ ПРОГРАМА «ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА»)**

Розглянуто на засіданні
Вченої ради економічного факультету
(протокол від 01.12.2015 р. №5)

Голова Вченої ради

С.О. Смирнов
2015 р.

« 15 »

Дніпропетровськ
2015

ВСТУП

Вивчення економічних дисциплін ставить за мету формування у майбутніх спеціалістів економічного мислення, що спирається на глибоке знання економічних законів та господарського механізму їх впливу, використання передового досвіду для підвищення ефективності національного виробництва в умовах обмеженості ресурсів.

Підготовлений фахівець повинен, використовуючи знання, набуті в процесі вивчення економічної теорії та практики, за допомогою додаткової літератури, статистичного та фактичного матеріалу, вміти проаналізувати структуру та фактори суспільного виробництва. Використовуючи електронні носії, додаткову літературу за допомогою набутих знань, майбутній фахівець має визначати механізми регулювання ринкової економіки і оцінювати головні напрямки переходу до соціально-орієнтованої ринкової економіки.

Володіючи знаннями з економічної теорії, основ підприємництва, елементарного економічного аналізу слід показати навички критично оцінювати цілі економіки на макро- і макрорівні та основні шляхи їх досягнення. Засновуючись на здобутих знаннях закономірностей розвитку національної та світової економіки, фахівець має вміти проаналізувати пріоритетні напрямки інтеграції України в сучасну світогосподарську систему.

Завдання вступного фахового випробування включають 25 тестів на виявлення теоретичної та практичної підготовки студентів у межах вимог щодо освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр». У тестовому питанні пропонується чотири відповіді, вірною з яких є лише одна.

Перелік дисциплін, за якими будуть атестуватися студенти наступний:

1. Економічна теорія;
2. Основи підприємницької діяльності;
3. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства;
4. Економічний аналіз.

Час на виконання завдання – 120 хвилин. У кожному білеті 25 тестів. Відповідь на кожен тест оцінюється у 4 бали. Максимальна кількість балів – 100.

РОЗДІЛ 1. ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ

ТЕМА 1. Політична економія

Предмет і метод політичної економії. Економічні потреби і інтереси. Виробництво матеріальних благ і послуг. Продукт і характер праці. Соціально-економічний устрій суспільства. Економічна система та закони її розвитку. Товарна форма організації виробництва. Товар і гроші. Ринок, його суть і функції. Моделі ринку. Конкуренція і ціноутворення. Підприємство як товаровиробник. Валовий дохід і прибуток. Галузеві особливості виробництва і функціонування капіталу. Форми прибутку, процент і рента. Фінансова система країни. Суспільне відтворення і його основні форми. Суть і структура світового господарства. Форми міжнародних економічних відносин.

ТЕМА 2. Мікроекономіка

Предмет і метод мікроекономіки. Теорія граничної корисності. Поведінка споживача. Попит, пропозиція, їх взаємодія. Мікроекономічна модель підприємства. Ринок досконалої конкуренції. Монопольний ринок. Олігополія та монополістична конкуренція. Ринки факторів виробництва.

ТЕМА 3. Макроекономіка

Макроекономіка як наука. Макроекономічні показники в системі національних рахунків. Економічна динаміка. Ринок праці. Інфляційний механізм. Товарний ринок та економічна рівновага. Споживання, заощадження, інвестиції. Сукупні витрати і ВВП. Грошовий ринок. Зовнішньоекономічна діяльність. Економічне зростання і його чинники.

Тема 4. Історія економічних вчень

Економічне вчення меркантилізму. Економічне вчення фізіократів. Класична політична економія. Економічне вчення К. Маркса. Формування та суть неокласичної економічної теорії. Зародження та особливості інституціоналізму. Кейнсіанство: його сутність та еволюція. Неоконсервативна критика кейнсіанства. Неолібералізм. Сучасний неоінституціоналізм та його особливості.

РОЗДІЛ 2. ОСНОВИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ТЕМА 1. Теоретичні та організаційні основи підприємницької діяльності

Загальні основи підприємництва. Державне регулювання підприємницької діяльності. Організаційно-правові форми суб'єктів бізнесу. Установчі документи та порядок реєстрації суб'єкта підприємницької діяльності.

ТЕМА 2. Механізм створення власної справи

Пошук підприємницької ідеї. Вибір виду діяльності. Джерела підприємницьких ідей. Методи пошуку підприємницьких ідей: метод аналогії, інверсії, ідеалізації, методи колективної творчості. Вибір форми організації бізнесу. Переваги, недоліки індивідуальної та колективної форми організації

бізнесу

ТЕМА 3. Фінансове забезпечення бізнесу

Вибір джерел фінансування: власні та позичені кошти. Внутрішні джерела фінансування бізнесу. Основні форми зовнішнього фінансування бізнесу. Фінансовий лізинг. Емісія цінних паперів. Комерційні кредити. Банківські кредити

ТЕМА 4. Основи оподаткування підприємницької діяльності

Сутність податків та їх функції. Оподаткування прибутку підприємств. Платежі за ресурси. Непрямі податки, які сплачують підприємства. Збори і цільові відрахування, які сплачують підприємства. Місцеві податки і збори. Оподаткування суб'єктів малого бізнесу.

ТЕМА 5. Управління фірмою

Структура управління фірмою. Життєвий цикл фірми. Діагностика управлінських проблем на фірмі. Стратегія і тактика управління фірмою.

РОЗДІЛ 3. ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

ТЕМА 1. Організаційні аспекти зовнішньоекономічної діяльності підприємства

Входження України до світогосподарського процесу. Організація управління зовнішньоекономічною діяльністю в Україні. Планування зовнішньоекономічної стратегії фірми. Вибір іноземного партнера. Організація маркетингових досліджень на зарубіжному ринку.

ТЕМА 2. Прикладні засади управління зовнішньоекономічними операціями підприємства

Контракт у зовнішньоекономічній діяльності. Підготовка міжнародних торгових операцій. Цінова політика на зовнішньоекономічному ринку. Механізм розрахунків у зовнішньоторгових операціях.

ТЕМА 3. Функціональні елементи управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства

Транспортне забезпечення зовнішньоекономічної торгівлі. Страховий захист зовнішньоекономічних операцій. Утворення та розвиток спільних підприємств. Комерційні форми передачі технологій. Організація і техніка комерційних операцій на міжнародних біржах, торгах, аукціонах. Роль менеджменту в управлінні позицій підприємства в зовнішньоекономічній діяльності.

РОЗДІЛ 4. ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ

ТЕМА 1. Теоретико-концептуальні основи економічного аналізу

Предмет, об'єкт і завдання економічного аналізу. Метод та методичні прийоми економічного аналізу. Види аналізу та його інформаційне

забезпечення. Організація й етапи економічного аналізу.

ТЕМА 2. Аналіз виробництва і реалізації продукції, робіт і послуг підприємства

Система показників продукції й обсягу виробництва. Чинники виробництва продукції. Аналіз асортименту і структури випуску продукції. Аналіз якості продукції і робіт. Аналіз комплектності і ритмічності роботи підприємства. Оцінка резервів збільшення випуску продукції. Оцінка обсягів і динаміки реалізації продукції і послуг. Аналіз виконання договірних зобов'язання з постачання: обсяг, терміни, асортимент, якість. Підрахунок резервів збільшення реалізації продукції.

ТЕМА 3. Аналіз виробничих ресурсів і організаційно-технічного рівня підприємства

Аналіз забезпеченості підприємства трудовими ресурсами. Аналіз використання робочої сили. Аналіз використання робочого часу. Показники й аналіз динаміки продуктивності праці. Аналіз показників складу, структури і технічного стану основних фондів. Аналіз використання основних фондів. Аналіз забезпеченості підприємства матеріальними ресурсами й ефективності їхнього використання. Зміст і методи аналізу прогнозів щодо удосконалення організаційно-технічного рівня відповідно до прийнятої стратегії розвитку підприємства.

ТЕМА 4. Аналіз витрат на виробництво і реалізацію продукції

Загальна схема формування витрат підприємства. Аналіз собівартості продукції по статтях витрат. Зміст і методи оперативного аналізу витрат на виробництво і збут продукції. Вибір показників оперативного аналізу і контролю витрат підприємства.

ТЕМА 5. Аналіз фінансових результатів і рентабельності

Вплив окремих груп фінансових результатів на розмір балансового прибутку. Аналіз чинників зміни прибутку від реалізації. Оцінка упущених можливостей збільшення прибутку і причин цього. Аналіз розподілу прибутку. Аналіз і обґрунтування доцільності основних напрямків використання прибутку. Аналіз показників рентабельності: загальна рентабельність виробництва, реалізованої продукції, окремих виробів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Економічна теорія: історія економіки та економічної думки, політична економія, мікроекономіка, макроекономіка [Текст] : навч. посіб. для самост. підготов. до комплекс. держ. екзамену з екон. теорії / Н. П. Мацелюх [та ін.] ; Нац. ун-т держ. податк. служби України. – 2-ге вид., допов. і переробл. – Чернівці : Прут, 2012. – 549 с.

2. Кузняк, Б. Я. Основи економічної теорії [Текст] : навч. посіб. / Кузняк Б. Я. ; Полтав. нац. техн. ун-т ім. Юрія Кондратюка. – Вид. 3-тє, випр., допов. – Полтава : АСМІ, 2015. – 394 с.
3. Литвинова, О. Н. Основи економічної теорії [Текст] : [підручник] / О. Н. Литвинова, В. С. Коломийчук. – 2-ге вид., розшир. та допов. – Тернопіль : ТДМУ : Укрмедкнига, 2015. – 427 с.
4. Економічна теорія. Мікроекономіка [Текст] : підручник / [В. М. Тарасевич та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. В. М. Тарасевича. – К. : Знання, 2012. – 134 с.
5. Дружиніна, В. В. Мікроекономіка [Текст] : навч. посіб. / В. В. Дружиніна, О. І. Чорноус. – Харків : Друкарня Мадрид, 2015. – 254 с.
6. Кравченко, О. А. Мікроекономіка: теорія і практикум [Текст] : навч. посіб. / О. А. Кравченко ; Одес. нац. політехн. ун-т, Ін-т бізнесу, економіки і інформ. технологій. – Одеса : Астропринт, 2014. – 255 с.
7. Мікроекономіка [Текст] : навч.-практ. посіб. для самот. вивч. дисципліни / [О. Є. Попов та ін.] ; за заг. ред. д-ра екон. наук, доц. Попова О. Є. ; Харк. нац. екон. ун-т. - Х. : ХНЕУ, 2013. - 335 с.
8. Макро- та мікроекономіка: теоретичні аспекти [Текст] : навч.-метод. посіб. для самот. вивч. дисципліни / [Федоренко В. Г. та ін.] ; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф., акад. УАН Федоренка В. Г., д-ра екон. наук, проф., акад. Денисенка М. П. ; Київ. нац. ун-т технологій та дизайну, Ін-т підготов. кадрів Держ. служби зайнятості України. – К. : Алерта, 2013. – 727 с.
9. Данилович-Кропивницька, М. Л. Макроекономіка [Текст] : навч. посіб. / М. Л. Данилович-Кропивницька, П. І. Стецюк, І. О. Тивончук ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2014. – 290 с.
10. Макаренко, П. М. Макроекономіка [Текст] : навч. посіб. для студентів ВНЗ / П. М. Макаренко, О. В. Калініченко, О. Д. Дивнич. – Полтава : РВВ ПДАА, 2014. – 363 с.
11. Резнік, Н. П. Макроекономіка [Текст] : навч. посіб. для студентів ВНЗ / Резнік Н. П., Талавиря М. П., Пащенко О. В. ; Київ. міжнар. ун-т. – Вид. 2-ге, допов. і перероб. – К. : КиМУ, 2015. – 554 с.
12. Хрупович, С. Макроекономіка: теорія і практика [Текст] : [навч. посіб.] / С. Хрупович, Г. Ціх ; Терноп. нац. техн. ун-т ім. Івана Пулюя. – Т. : Вид-во ТНТУ ім. Івана Пулюя, 2013. – 279 с.
13. Шупик, І. І. Макроекономіка в поняттях, схемах, таблицях [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / І. І. Шупик. – Суми : Університетська книга, 2013. – 167 с.
14. Історія економіки та економічної думки [Текст] : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / [О. Ю. Амосов та ін.] ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. О. Ю. Амосова, канд. екон. наук, доц. В. О. Сивоконя ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Харк. регіон. ін-т держ. упр. – Х. : Магістр, 2013. – 599 с.
15. Історія економіки та економічної думки [Текст] : навч. посіб. / Владимиров К. М. [та ін.]. – Херсон : Олді-Плюс, 2013. – 404 с.
16. Історія економіки та економічної думки [Текст] : навч. посіб. для студентів ВНЗ / [С. М. Шкарлет та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. С. М. Шкарлета ;

Чернігів. нац. технол. ун-т. – Вид. 2-ге, перероб. і допов. – Чернігів : Чернігів. нац. технол. ун-т, 2015. – 263 с.

17. Історія економічної думки [Текст] : навч.-метод. посіб. для студентів екон. спец. / [Резнік Н. П. та ін. ; за ред. проф. Н. П. Резнік] ; Київ. міжнар. ун-т. – Вид. 2-ге, допов. і перероб. – К. : КиМУ, 2015. – 168 с.
18. Краус, Н. М. Історія економіки та економічної думки: структурно-логічні схеми, таблиці, малюнки [Текст] : навч. посіб. для студентів ВНЗ / Наталія Миколаївна Краус ; ВНЗ Укоопспілки "Полтав. ун-т економіки і торгівлі". – К. : Центр учбової літератури, 2014. – 499 с.
19. Стадник, Г. В. Історія економіки та економічної думки [Текст] : навч. посіб. для студентів ВНЗ, які навчаються за освіт.-проф. програмою бакалавра з напрямку підгот. "Економіка підприємства" та "Облік і аудит" / Г. В. Стадник, В. П. Решетило, С. І. Штефан ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ, 2014. – 230 с.
20. Азаренкова, Г. М. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва [Текст] : підруч. для студентів ВНЗ / Г. М. Азаренкова, О. М. Біломістний, І. І. Біломістна ; Ун-т банк. справи Нац. банку України (м. Київ). – К. : УБС НБУ, 2014. – 303 с.
21. Варналій З.С. Мале підприємництво: основи теорії і практики / З.С. Варналій. – К.: Знання, 2001.
22. Економіка і підприємництво, менеджмент [Текст] : навч. посіб. / [Рогащ С. М. та ін.]. – К. : Компринт, 2015. – 713 с.
23. Інноваційне підприємництво: креативність, комерціалізація, екосистема [Текст] : навч. посіб. для ВНЗ / [Ю. Бажал та ін.]; за ред. д-ра екон. наук, проф. Ю. М. Бажала. – К. : Пульсари, 2015. – 278 с.
24. Карлін, М. І. Правові основи підприємницької діяльності [Текст] : конспект лекцій / М. І. Карлін, Ю. В. Строцюк ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Ін-т економіки та менеджменту, Каф. фінансів та оподаткування. – Луцьк : Вежа-Друк, 2015. – 107 с.
25. Колот В.М. Підприємництво: Навч.-методич. посібник для самостійного вивчення дисципліни / В.М. Колот, О.В. Щербина. – К.: КНЕУ, 2003.
26. Крегул, Ю. І. Правове регулювання безпеки підприємницької діяльності [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Ю. І. Крегул, М. І. Зубок ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2013. – 215 с.
27. Юрчишена, Л. В. Планування підприємницької діяльності [Текст] : [навч. посіб.] / Л. В. Юрчишена ; Вінниц. фінанс.-екон. ун-т. – Вінниця : ВФЕУ, 2014. – 366 с.
28. Дахно, І. І. Зовнішньоекономічна діяльність [Текст] : навч. посіб. / І. І. Дахно, Г. В. Бабіч ; [за ред. І. І. Дахна]. – К. : Центр учбової літератури, 2015. – 275 с.
29. Дунська, А. Р. Зовнішньоекономічна діяльність: теорія і практика [Текст] : навч. посіб. / А. Р. Дунська ; Нац. техн. ун-т України "Київ. політехн. ін-т". – К. : Кондор, 2013. – 687 с.
30. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: Навч. посібник / О.В. Шкурупій, В.В. Гончаренко, І.А. Артеменко та ін.; За заг. ред. Шкурупій О.В. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 248 с.

31. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : Підручник / В.О. Новак, Т.Л. Мостенська, Г.С. Гуріна, О.В. Ільєнко. – К.: Кондор, 2012. – 552 с.
32. Зосимова, Ж. С. Експертиза зовнішньоекономічної діяльності підприємства [Текст] : навч. посіб. / Ж. С. Зосимова. – Харків : Лідер, 2014. – 234 с.
33. Тюріна Н.М. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: Навчальний посібник / Н.М. Тюріна, Н.С. Карвацка. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 408 с.
34. Економічний аналіз і моделювання господарської діяльності підприємства [Текст] : навч. посіб. для студентів ВНЗ / [М. В. Румянцев та ін.] ; Держ. ВНЗ Донец. нац. техн. ун-т. – Донецьк : Ноулідж, Донец. від-ня, 2014. – 297 с.
35. Іванчук О.В. Економічний аналіз: Навчально-методичний посібник / О.В. Іванчук, Л.Я. Тринька. – К.: Алерта, 2013. – 568 с.
36. Мішеніна, Н. В. Економічний аналіз [Текст] : навч. посіб. / Н. В. Мішеніна, Г. А. Мішеніна, І. Є. Ярова ; Сум. держ. ун-т. – Суми : Сум. держ. ун-т, 2014. – 305 с.
37. Мних Є.В. Економічний аналіз: Підручник / Є.В. Мних. – К.: Знання, 2011. – 630 с.
38. Отенко, В. І. Теорія економічного аналізу [Текст] : навч. посіб. для ВНЗ / Отенко В. І., Іванієнко В. В., Азаренков Г. Ф. ; Харків. нац. екон. ун-т ім. Семена Кузнеця. – Харків : ІНЖЕК, 2015. – 339 с.
39. Сарапіна, О. А. Організація і методика економічного аналізу [Текст] : навч. посіб. / О. А. Сарапіна, Т. А. Пінчук, Н. Я. Стефанович ; Херсон. нац. техн. ун-т. – Херсон : Вишемирський В. С., 2013. – 313 с.
40. Теорія економічного аналізу [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. І. Дацій [та ін.] ; Акад. муніцип. упр. – Д. : Біла К. О. [вид.], 2014. – 235 с.

СТРУКТУРА БІЛЕТУ

на додаткове вступне випробування
до вступу на ОППІ магістра

Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара
за спеціальністю «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(освітня програма «Економіка підприємства»)

для осіб, що здобули кваліфікацію «бакалавр» за іншими галузями знань

1. На виконання тестового завдання відведено 120 хвилин.
2. Тест складається з 25 тестових завдань.

Структура білету

Зміст	Максимальна кількість балів
Тестова частина	100
– розділ 1 – Економічна теорія – 16 питань по 4 бали за правильну відповідь;	64
– розділ 2 – Основи підприємницької діяльності – 3 питання по 4 бали за правильну відповідь	12
– розділ 3 – Зовнішньоекономічна діяльність підприємства – 3 питання по 4 бали за правильну відповідь	12
– розділ 4 – Економічний аналіз – 3 питання по 4 бали за правильну відповідь	12

3. Завдання мають тільки ОДНУ ПРАВИЛЬНУ ВІДПОВІДЬ.
4. Кількість розділів та чисельність питань – визначає кафедра.
5. Тести наведені в таблиці, приклад якої наведено нижче.

1.	Зміст питання:				
	а) перший варіант відповіді;				
	б) другий варіант відповіді;	а	б	в	г
	в) третій варіант відповіді;				
	г) четвертий варіант відповіді.				